

ДЕЯКІ АСПЕКТИ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ВПЛИВУ ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ

Соловаров А.В.

Харківський інститут банківської справи
Університету банківської справи Національного банку України

Розглянуто теоретично-практичні аспекти поняття банківського нагляду як елемента механізму державного регулювання банківського сектору України. Висвітлено складові банківського нагляду за характерними класифікаційними ознаками, а також ризик-орієнтований нагляд. Представлено форми реалізації банківського нагляду, його функції та завдання. Сформульовано етапи банківського нагляду, як інструменту впливу; форми реалізації банківського нагляду. **Ключові слова:** банківський нагляд, етапи здійснення банківського нагляду, форми банківського нагляду, вимоги банківського нагляду.

Постановка проблеми. Будь-яка еволюційна система повинна удосконалюватися, а коли мова йде про банківський нагляд, що діє в Україні, то це набуває особливого значення. Свідченням цьому стає неефективна діяльність вітчизняного банківського нагляду, про що свідчать такі невтішні наслідки функціонування банківського сектору за період 2005-2009 рр.:

- відсутність системи раннього попередження проблем, які виникають у банківських установах;
- майже повне банкрутство великого переліку банків та їх невиправдана рекапіталізація або рефінансування, що вимірюється десятками млрд грн;
- масштабна невивплата заборгованості клієнтам проблемних банків;
- недооцінка наслідків низького рівня ризик-менеджменту банків, який полягає в якнайшвидшому виявленні потенційної можливості погіршення позицій капіталу банку для обмеження загроз вкладникам та банківській системі;
- існування абсолютно протилежного від прийнятих у світі норм впливу на кредитну активність банків на фазах піднесення та рецесії;
- непрозорість та непередбачуваність дій наглядового органу, відсутність незалежності від різних сил впливу;
- формування резервів на покриття втрат за кредитами, ураховуючи погіршення стану кредитного портфеля банків, яке вже відбулося, а не того, що очікується в майбутньому, тобто на ретроспективній основі;
- системні зловживання кредитуванням пов'язаних осіб;
- безконтрольність обсягів зовнішнього запозичення банків з боку нагляду та відсутність обмежувальних вимог щодо експансії іноземних банків;
- спонукання системі винагороди для співробітників банків лише залежно від отриманого прибутку.

Банківський нагляд у будь-якій країні має свої специфічні лише для неї властивості й формується під впливом різних факторів. У процесі історичного розвитку національної економіки, а відповідно і банківського сектору, розвитку банківських технологій і операцій перед державним регулюванням банківського сектору постають завдання щодо вдосконалення або визначення найоптимальнішої організаційної структури банківського нагляду та його складових. Ми враховуємо те, що банківський нагляд є самостійним елементом механізму державного регулювання банківського сектору поряд із банківським регулюванням та банківським контролем. Актуальним постає питання розроблення завдань і пошуку інструментів банківського нагляду з позиції підвищення його впливу на забезпечення

динамічного, стабільного розвитку банківського сектору, підвищення його конкурентоспроможності на міжнародному ринку банківських послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розкриття понятійного апарату, пов'язаного із банківським наглядом, здійснено такими провідними вітчизняними науковцями, як О. Барановський, О. Вовчак, Р. Гриценко, О. Дзюблук, І. Д'яконова, В. Коваленко, О. Костюк, О. Любунь, В. Міщенко, А. Мороз, О. Орлюк, В. Пасічник, К. Раєвський, В. Романишин, М. Суржинський, Г. Табачук, О. Хаб'юк, О. Чуб, Н. Швець та ін. Однак комплексне вивчення банківського нагляду з позиції державного управління та висвітлення його як складової механізму державного регулювання банківського сектору поряд із такими його елементами, як банківське регулювання та банківський контроль, на сьогодні в науковій літературі залишається як правило поза увагою науковців.

Мета статті. Метою даної статті є дослідження сутності та висвітлення складових, функцій та першочергових завдань банківського нагляду як елемента механізму державного регулювання банківського сектору України.

Виклад основного матеріалу. Банківський нагляд є однією з форм управлінської діяльності держави, оскільки, за твердженням М. Суржинського, у зазначених відносинах центральний банк реалізує функцію державного управління банківським сектором. Банківський нагляд є сферою, яка повинна розглядатися як об'єкт державного управління, а діяльність банків – як сфера суспільного життя, де управлінська діяльність держави може бути необхідною, бажаною або доцільною [11]. Л. Кльоба конкретизує, що «банківський нагляд – це функція уповноважених органів, які коригують роботу банківських установ відповідно до законодавчо-нормативних норм і правил, а також певною мірою займаються нормотворчістю» [3].

За умови повної відсутності банківського нагляду держава отримує потенційні умови для фінансових правопорушень та зловживань, великої ризику банкрутства банку, понесені вкладниками (а не засновниками) збитки, втрату довіри до банківської сфери, а отже і різке зменшення надходження вільних коштів у банківський обіг, послаблення вітчизняного ринку позичкових капіталів, зменшення вкладання коштів у виробництво, втрату зацікавленості інвестора, послаблення національної валюти тощо [6]. Надійний ефективний банківський нагляд – це суспільний товар, який неможливо придбати на ринку, але який, разом зі зваженою макроекономічною політикою, відіграє життєво важливу роль у забезпеченні фінансової стабільності будь-якої

країни. Витрати на проведення банківського нагляду справді великі, але, як засвідчила практика, збитки, завдані внаслідок неефективності нагляду, виявляються незрівнянно більшими [14].

Т. Гудзь підкреслює, що банківський нагляд є контролером за дотриманням банками «правил гри», встановлених банківським регулюванням [1, с. 8]. Із цим можна погодитися, але на принципі того, що й «банківське регулювання» і «банківський нагляд» є зовсім різними функціями державного управління, які можуть і повинні взаємодоповнювати одне одного. Не погоджуємось з позицією авторів, які стверджують, що «зміст поняття» банківське регулювання» включає в себе більш вузьке за змістом поняття «банківський нагляд» [13].

На наш погляд, «банківський нагляд» є самостійною частиною «державного регулювання банківського сектору» [4], як і такі його вагомні складові, як «банківське регулювання» та «банківський контроль».

Так, І. Д'яконова вважає, що банківський нагляд являє собою моніторинг процесів, які відбуваються в діяльності банківських установ і зазначає, що він не може існувати окремо від контролю за виконанням тих чи інших нормативних документів, які регламентують банківську діяльність [2]. Тобто елементи контролю звичайно присутні в банківському нагляді, є його складовими, з чим не можна не погодитися, але поняття «банківський контроль» ми відокремлюємо й мусимо розглядати його через призму державно-управлінської діяльності та відносин, що реалізується у функціонуванні механізму державного регулювання банківського сектору.

У Законі України «Про Національний банк України» під банківським надглядом розуміється «система контролю та активних упорядкованих дій Національного банку України, спрямованих на забезпечення дотримання банками та іншими особами, стосовно яких Національний банк України здійснює наглядову діяльність законодавства України і встановлених нормативів, з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників та кредиторів банку» [7].

Таке визначення не відповідає сучасним реаліям часу і є достатньо вузьким для розв'язання проблем, нагромаджених у банківському секторі. Так, В. Романишин та Ю. Уманців «банківський нагляд» розглядають у вузькому та широкому розуміннях. Причому за вузьким розумінням – це цілісний і неперервний моніторинг за діяльністю банків з метою забезпечення надійності та стійкості окремих банків та банківської системи загалом, а в широкому – банківський нагляд є системою, яку використовує держава, щоб гарантувати стабільність фінансової системи країни, її безпеку і здоров'я [9].

В. Міщенко та його співавтори зазначають, що банківський нагляд – це «моніторинг процесів, що мають місце у банківській сфері на різних стадіях функціонування банків, а саме створення нових банків та їх установ, діяльність банків, реорганізації та ліквідації банків» [5].

Не можна не погодитися з позицією Г. Табачук та О. Буса, які підкреслюють, що банківський нагляд повинен забезпечувати постійний нагляд за дотриманням вимог та умов, які є обов'язковими для отримання ліцензій, дозволів та економічних нормативів з метою мінімізації банківських ризиків, забезпечення стабільності грошової одиниці та

національної банківської системи й захисту інтересів вкладників та кредиторів [12].

Беручи до уваги змістовність та спектр охоплення визначення поняття «банківський нагляд», більш точним можна вважати тлумачення О. Барановського, який докладно констатує, що банківський нагляд – це сфера діяльності центрального банку чи іншого уповноваженого державного органу, а також наглядових рад та структурних підрозділів окремих банківських установ, що базується на глибокому аналізі внутрішніх і зовнішніх чинників уразливості банківської системи й спрямована на запобігання дестабілізуючим тенденціям у банківській системі загалом та в окремих банках, що передбачає забезпечення постійного нагляду за дотриманням банками чинного законодавства й підзаконних актів, обов'язкових нормативів, стандартів, правил і керівних принципів; недопущення відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом; вжиття до порушників встановлених санкцій [8].

Тобто стрижнем банківського нагляду є спостереження уповноваженими органами за виконанням банками її рівня вимог та умов діяльності, регламентованих законами України та нормативно-правовими актами цих органів з метою досягнення винятково суспільних цілей – захист вкладів, підтримання ефективної кредитної системи.

Згідно з чинним законодавством банківський нагляд в Україні проводиться єдиним державним органом – Національним банком, який поряд зі своїм надглядом ставить перед банківськими установами вимоги щодо обов'язкового постійного внутрішнього контролю з боку наглядової ради, внутрішнього та зовнішнього аудиту. Банківський нагляд класифікується за такими характерними ознаками: етапами здійснення, формами реалізації, встановленими вимогами (рис. 1).

Банківський нагляд складається з таких етапів: 1) реєстрація банку; 2) ліцензування банку; 3) здійснення моніторингу банку – безвізної інспекції, а також виїзної цільової або комплексної інспекції банку в законодавчо встановлені терміни або в разі виникнення необхідності; 4) визначення рейтингової оцінки банку; 5) вживання заходів щодо усунення недоліків роботи банку: а) непримусових заходів (лист-попередження або лист із зобов'язаннями); б) примусових заходів (підвищення норми резервів, штрафи, уведення тимчасової адміністрації, реорганізація або ліквідація); 6) уведення режиму фінансового оздоровлення, що є комплексом при-

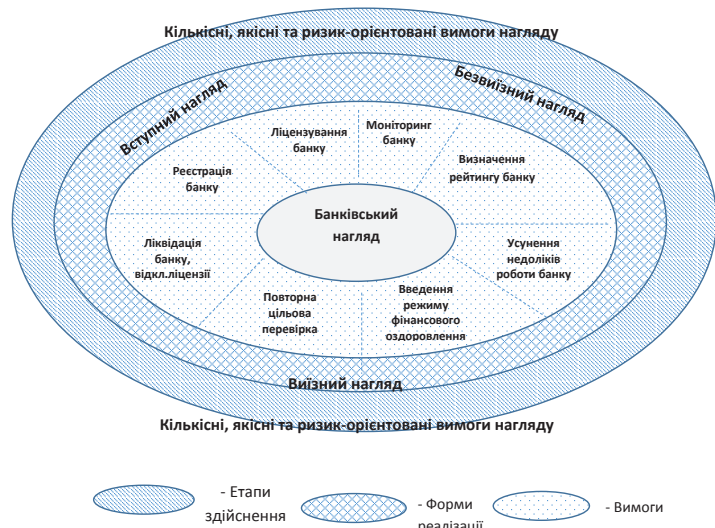

Рис. 1. Класифікація банківського нагляду

мусових і непримусових заходів; 7) проведення повторної цільової інспекції для з'ясування того, чи упорався банк з проблемами; 8) ліквідація банку в разі банкрутства або відкликання ліцензії [10].

За формами реалізації банківський нагляд поділяється на вступний, безвізний та виїзний. Вимоги вступного нагляду стосуються: вступних умов щодо обсягу капіталу, джерел внесків до статутних капіталів банків та складу їх учасників; кваліфікаційних та професійних якостей працівників вищої і середньої ланок управління банками; питань щодо іноземних акціонерів (учасників); відповідних технічних питань; умов, за яких Національний банк України відмовляє в наданні ліцензії на проведення банківських операцій; умов щодо виконання окремих банківських операцій. Безвізний (документарний, попередній, дистанційний) нагляд застосовується для забезпечення дотримання банками встановлених вимог, пов'язаних із мінімізацією ризиків ведення ними власного бізнесу. Водночас при його проведенні реалізується заборона або обмеження Національним банком України щодо деяких видів банківської діяльності, здійснюється встановлення обсягів резервів для відшкодування можливих втрат за позиками комерційних банків, які порушують економічні нормативи тощо.

Безвізний нагляд використовується як система раннього попередження, що дає змогу наглядовим органам ухвалювати рішення про застосування до банків превентивних заходів до загострення ситуації або проведення інспекційної перевірки на місці. Виїзний (інспекційний) нагляд здійснюється в результаті інспектування банків та їх установ, а також шляхом розробки і вжиття заходів щодо організаційного зміцнення та фінансового оздоровлення цих установ. Він дає змогу органам банківського нагляду перевіряти такі аспекти діяльності банків, як: достовірність звітності, дотримання законів і нормативних актів, надійність управління банком, стійкість фінансового стану банку [10].

Основними принципами Базельського Комітету передбачені регулярні контакти між державним органом нагляду та працівниками банку як один з найефективніших способів незалежного підтвердження одержаної звітної інформації. У цьому контексті виїзний нагляд доповнює та певною мірою спирається на роботу, проведenu внутрішніми та зовнішніми аудиторами банку. Зовнішні аудитори залучаються керівництвом банку для виявлення факту правильності відображення у фінансовій звітності реального стану та умов діяльності оцінюваної банківської установи. При цьому внутрішні аудитори несуть відповідальність за адекватну оцінку системи внутрішнього контролю та системи управлінської інформації. Відмінність між виїзним наглядом і аудитом полягає в тому, що інспектування зосереджується на оцінці, тоді як аудит – на перевірці [15].

Безвізний і виїзний нагляд є взаємодоповнюючими формами банківського нагляду й не можуть існувати окремо один від одного.

Банківський нагляд зобов'язаний спостерігати за виконанням установлених різних вимог, нормативів, правил, а тому його можна поділити як нагляд за виконанням кількісних, якісних та ризик-орієнтованих вимог. Нагляд, що базується на кількісних вимогах, спрямований на виконання банками вимог, значення яких можна виміряти кількісно. По суті такий підхід у здійсненні нагляду є єдиною формою нагляду, яка не ґрунтується на суб'єктивних оцінках: банк або виконує, наприклад, мінімальні вимоги до розміру капіталу, або не виконує. Невиконання банком установле-

них вимог веде до застосування наглядовим органом коригувальних заходів. Більшість правил і положень, що приймаються й доводяться до відома банківських установ, стосуються встановлення банкам у їх діяльності кількісних обмежень, переважна більшість яких представлена достатністю капіталу, нормативами ліквідності, граничними значеннями великих кредитних ризиків, нормативами інвестування, граничним розміром відкритої валютної позиції, а також резервними вимогами. Нагляд за виконанням кількісних вимог дозволяє наглядовим органам порівнювати та ранжувати за певними пропорціями показники роботи банків і оцінювати їх здатність протистояти кризовим непередбачуваним ситуаціям.

Банківський нагляд, що базується на якісних вимогах, спирається на оцінці факторів якісного характеру, до яких, наприклад, належать вимоги з затвердження політики банку; організації корпоративного управління банком та механізмів внутрішнього контролю, включаючи поділ обов'язків між різними підрозділами банку; встановлення вимог до системи внутрішнього контролю за діяльністю банку з боку ради директорів; забезпечення адекватності внутрішнього та зовнішнього аудиту, достовірності бухгалтерського обліку та звітності банківської установи; дотримання прозорості діяльності банку для громадськості; закріплення професійних навичок керівної ланки, персоналу банку; використання заходів постійного удосконалення фахового рівня працівників. Оцінка відповідності банківської діяльності якісним вимогам спирається на професійне судження нагляду, у зв'язку з чим надзвичайно важливо, щоб нагляд був незалежний від діяльності підконтрольного банку або третіх осіб, зацікавлених у викривленні справжнього стану справ у даному банку.

Звичайно, певним недоліком нагляду за якісними вимогами є його суб'єктивний характер, коли наглядовий орган допускає їх різноманітну інтерпретацію. Нагляд при цьому зазнає деяких труднощів щодо забезпечення виконання норм регулювання якісного характеру і тому в розпорядженні наглядового органу повинен перебувати певний набір інструментів, які дозволяють йому переконати банківську установу в правильності наглядової оцінки або вимагати від банку поліпшення показників своєї діяльності щодо якісних вимог.

За думкою Н. Швець, останнім часом стає очевидним, що для банківського нагляду недостатньо виконання банками кількісних і якісних вимог; нагляд повинен упевнитися, що в майбутньому банки зможуть уникнути надмірних ризиків або ж покрити потенційні збитки, якщо такі ризики все ж таки будуть прийняті. В умовах сучасного динамічного розвитку ринку банківських послуг перевірка власне операцій уже не розглядається як умова, достатня для забезпечення безперервної, стабільної й безпечної роботи банку. Тому банківський нагляд звертає особливу увагу, насамперед, на розуміння окремою банківською установою прийнятих нею ризиків і на те, чи має банк у своєму розпорядженні інструменти, необхідні для виявлення, вимірювання, управління та контролю за такими ризиками. У цьому й полягає головна мета ризик-орієнтовано-го банківського нагляду [15].

Ризик-орієнтований нагляд за своєю суттю належить до нагляду за дотриманням вимог якісного характеру з однією тільки відмінністю, що особливій увазі наглядовим органом надається саме механізм і способам управління ризиками в банку. Такий підхід у поєднанні з інформацією, яку одержує наглядовий орган щодо прийнятих банком великих

ризиків, дозволяє оцінити, чи зможе банк і надалі відповідати висуненим перед ним вимогам, а також визначити, наскільки ефективну політику з управління діяльністю банку проводить його керівництво і чи забезпечить така політика стабільність банку в майбутньому. Крім цього, ризик-орієнтований нагляд дозволяє уникнути багаторівневих і всебічних перевірок здійснюваних банком операцій на предмет відповідності нормам і вимогам, концентруючись лише на перевірці операцій, що несуть у собі підвищений ризик.

Даючи оцінку якості управління ризиками в банку, банківський нагляд повинен переконатися, що банком виконуються процедури управління ризиками; порядок подання звітної інформації дозволяє охопити істотні ризики, прийняті банком; ключові підходи, джерела інформації та процедури, що були використані для виявлення, вимірювання, моніторингу і контролю ризиків, адекватні, задокументовані та регулярно тестуються на придатність і надійність, а також звіти банку послідовно відображають його діяльність і дозволяють здійснити моніторинг ризиків відповідно до встановлених лімітів, цілей та завдань банку.

Подальше використання банківського нагляду повинно виходити з позиції переходу від формального контролю за виконанням кількісних значень пруденційних нормативів до переважно якісної оцінки фінансового стану банків та впровадження ризик-орієнтованих вимог. Наглядомому органу важливо змінити напрям своєї діяльності з прямого нагляду за ризиками (виявлення відповідності встановленим нормативам) на оцінку якості методів і процедур, що застосовуються банками для управління ризиками, системи внутрішнього контролю і якості управління. Вивчення різновидів банківського нагляду дає можливість визначити спільні характерні функції, що виконує банківський нагляд (рис. 2).

Рис. 2. Функції банківського нагляду

Виконання функцій банківського нагляду ґрунтується на адекватній правовій інфраструктурі, що охоплює наступні три рівні [14]:

– чинне законодавство – Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 р. надає Національному банку України широкі офіційні права щодо здійснення нагляду за діяльністю

банківських установ. Ці права викладені в Законі України «Про Національний банк України», що дає змогу зробити висновок про наявність повномасштабного законодавчого процесу в зазначеній сфері;

– регулятивні правила – визначення органом банківського нагляду інтерпретуючих вимог або обмежень для банків відповідно до його повноважень, які затверджуються постановами Правління Національного банку України;

– тимчасові роз'яснення, які використовуються службою банківського нагляду стосовно деталізації своїх дій відповідно до чинного законодавства або регулятивних правил і мають вигляд листів, телеграм тощо.

Підсумовуючи, важливо відмітити, що банківський нагляд зобов'язаний виходити з позиції більш активного використання всього діапазону своїх повноважень щодо виконання таких завдань:

– забезпечення належного рівня допуску в банківську систему;

– контроль за професіоналізмом і репутацією посадових осіб банківських установ;

– встановлення пруденційних обмежень ризиків банківської діяльності, вимог до структури активів та зобов'язань, достатності капіталу та резервів, виявлення банками ризиків власної діяльності та управління ними з метою недопущення банкрутств та банківських криз;

– підвищення рівня корпоративного управління в банках;

– здійснення оперативного нагляду на основі оцінки ризиків, використання системи раннього реагування шляхом аналізу звітності, інспекційних перевірок банківських установ;

– організація системи захисту інтересів кредиторів і вкладників, аналіз системи гарантій надійності депозитів і підтримання стабільності на грошово-кредитних ринках;

– недопущення відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом;

– втручання в діяльність банків, які не забезпечують власної платоспроможності, ліквідності й надійності, недотримання всіх видів вимог нагляду;

– своєчасне виведення з ринку банків, стан яких не піддається виправленню, мінімізація наслідків банкрутств банків для вкладників, кредиторів і банківської системи загалом.

Висновки. Дослідження сутності банківського нагляду з позиції забезпечення більш повного та якісного функціонування механізму державного регулювання банківського сектору економіки дало спроможність підтвердити гіпотезу, що банківський нагляд є самостійним елементом цього механізму, який характеризується певною класифікацією притаманних для нього ознак, специфічними функціями та особливими завданнями. Удосконалення банківського нагляду повинно виходити з позиції більш активного впровадження якісних вимог щодо фінансового, ділового стану банків з обов'язковим залученням ризик-орієнтованих вимог на основі комплексного використання всіх форм реалізації нагляду.

Подальші дослідження мають бути спрямовані на вивчення діючої та відпрацювання найбільш оптимальної організаційної структури банківського нагляду та проведення детального вивчення такого поняття, як «банківський контроль».

Список літератури:

- Гудзь Т. П. Банківський нагляд: навч. посіб. / Т. П. Гудзь. – К.: Ліра-К. – 2008. – 380 с.
- Д'яконова І. І. Модернізація банківського нагляду в Україні: монографія / І. І. Д'яконова. – Суми: ВТД «Унів. кн.», 2008. – 279 с.

3. Кльоба Л. Г. Регулювання банківської інвестиційної діяльності / Л. Г. Кльоба // Наук. вісн. НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.2. – С. 219-226.
4. Коваленко М. М. Сутність і складові механізми державного регулювання банківського сектору економіки / М. М. Коваленко // Теорія та практика держ. упр.: зб. наук. пр. – Х.: Магістр, 2011. – Вип. 2(33). – С. 182-191.
5. Міщенко В. І. Банківський нагляд: навч. посіб. / В. І. Міщенко, А. П. Яценюк, В. В. Коваленко [та ін.]. – К.: Знання, 2004. – 406 с.
6. Орлюк О. П. Банківське право: навч. посіб. / О. П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 376 с.
7. Про Національний банк України: Закон України від 20 трав. 1999 р. № 679-XIV із змінами і доповненнями. – Режим доступу: nbportal.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=36668
8. Розвиток банківської системи України / за ред. д-ра екон. наук О. І. Барановського. – К.: Ін-т економіки та прогнозування, 2008. – 584 с.
9. Романишин В. О. Центральний банк та грошово-кредитна політика: навч. посіб. / В. О. Романишин, Ю. М. Уманців. – К.: Атіка, 2005. – 480 с.
10. Стійкість фінансових ринків України та механізми її забезпечення / О. І. Барановський, В. Г. Барановська, С. О. Бублик [та ін.]; за ред. д-ра екон. наук О. І. Барановського; НАН України; Ін-т економіки та прогнозування. – К., 2010. – 492 с.
11. Суржинський М. Поняття і сутність банківського регулювання та банківського нагляду в Україні / Суржинський Максим // Юрид. журн. – 2004. – № 8. – Режим доступу: justinian.com.ua/article.php?id=1365
12. Табачук Г. П. Основні цілі, завдання та принципи організації банківського регулювання й нагляду / Г. П. Табачук, О. Б. Бус // Вісн. Ун-ту банк. справи Нац. банку України. – 2011. – № 2(11). – С. 151-157.
13. Фінансове право України: підручник / за ред. М. П. Кучерявенка. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 320 с.
14. Центральний банк та грошово-кредитна політика: підручник / кол. авт.: А. М. Мороз [та ін.]; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза і канд. екон. наук, доц. М. Ф. Пуховкіної. – К.: КНЕУ, 2005. – 556 с.
15. Швець Н. Р. Формування нових правил та принципів банківського нагляду в Україні: монографія / Н. Р. Швець. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т, 2009. – 360 с.

Соловаров А.В.

Харьковский институт банковского дела
Университета банковского дела Национального банка Украины

НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ БАНКОВСКОГО НАДЗОРА, КАК ИНСТРУМЕНТА ВЛИЯНИЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКА

Аннотация

Рассмотрены теоретико-практические аспекты понятия банковского надзора как элемента механизма государственного регулирования банковского сектора Украины. Отражены составляющие банковского надзора по характерным классификационным признакам, а также риск-ориентированный надзор. Представлены формы реализации банковского надзора, его функции и задачи. Сформулированы этапы банковского надзора, как инструмента воздействия; формы реализации банковского надзора.

Ключевые слова: банковский надзор, этапы осуществления банковского надзора, формы банковского надзора, требования банковского надзора.

Solovarov A.V.

Kharkiv Institute of Banking,
University of Banking of the National Bank of Ukraine

SOME ASPECTS OF BANKING SUPERVISION AS AN INSTRUMENT OF INFLUENCE OF CENTRAL BANK

Summary

The theoretical and practical aspects of the concept of banking supervision as part of the state regulation of the banking sector in Ukraine are studied. Components of banking supervision according to typical classification features as well as risk-oriented supervision are revealed in the article. Forms of implementation of banking supervision, its functions and tasks are presented. Stages of banking are formulated.

Keywords: banking supervision, stages of banking supervising, forms of banking supervision, demands to banking supervision.